

РАВ-регулювання: як рахувався та чому обґрунтований?

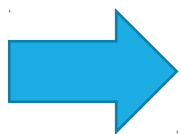
НКРЕКП

КИЇВ, Березень 2018

Впровадження стимулюючого регулювання для суб'єктів природних монополій в Україні

- 1 Директива 2009/72/ЄС у частині виконання зобов'язань щодо запровадження принципів стимулювання при реалізації тарифної політики
- 2 Законом України “Про внесення змін до Закону України «Про природні монополії» від 24 червня 2012 року № 4998-VI
- 3 План заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку “Україна-2020” у 2015 році, затвердженого розпорядженням КМУ від 4 березня 2015 р. № 213-р
- 4 Коаліційної угоди, укладеної учасниками коаліції депутатських фракцій Верховної Ради України VIII скликання та підписаної Політичною партією «Народний фронт», Партією «Блок Петра Порошенка», Політичною партією «Об'єднання «Самопоміч», Радикальною партією Олега Ляшка, Політичною партією Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»
- 5 Робоча група з вдосконалення нормативно-правової бази стимулюючого тарифоутворення у сфері передачі та постачання електроенергії

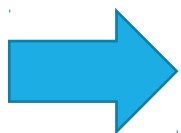

Перехід до стимулюючого тарифоутворення передбачено стратегічними документами ЄС, Коаліції та Уряду

Запровадження стимулюючого регулювання у країнах Європи

- Три хвилі впровадження
 - «північно-західні піонери» до 2000
 - «південь» до 2005
 - Німеччина, Франція в 2009

Піонери серед країн ЄС здійснили перехід до стимулюючого регулювання більше 20 років тому

Проведені заходи з RAB-регулювання – більше 10 за 2016-2017

КОМІСІЄЮ ПРОВЕДЕНІ СПІЛЬНІ ЗУСТРІЧІ ТА СЕМІНАРИ В РАМКАХ ПАРТНЕРСТВА:

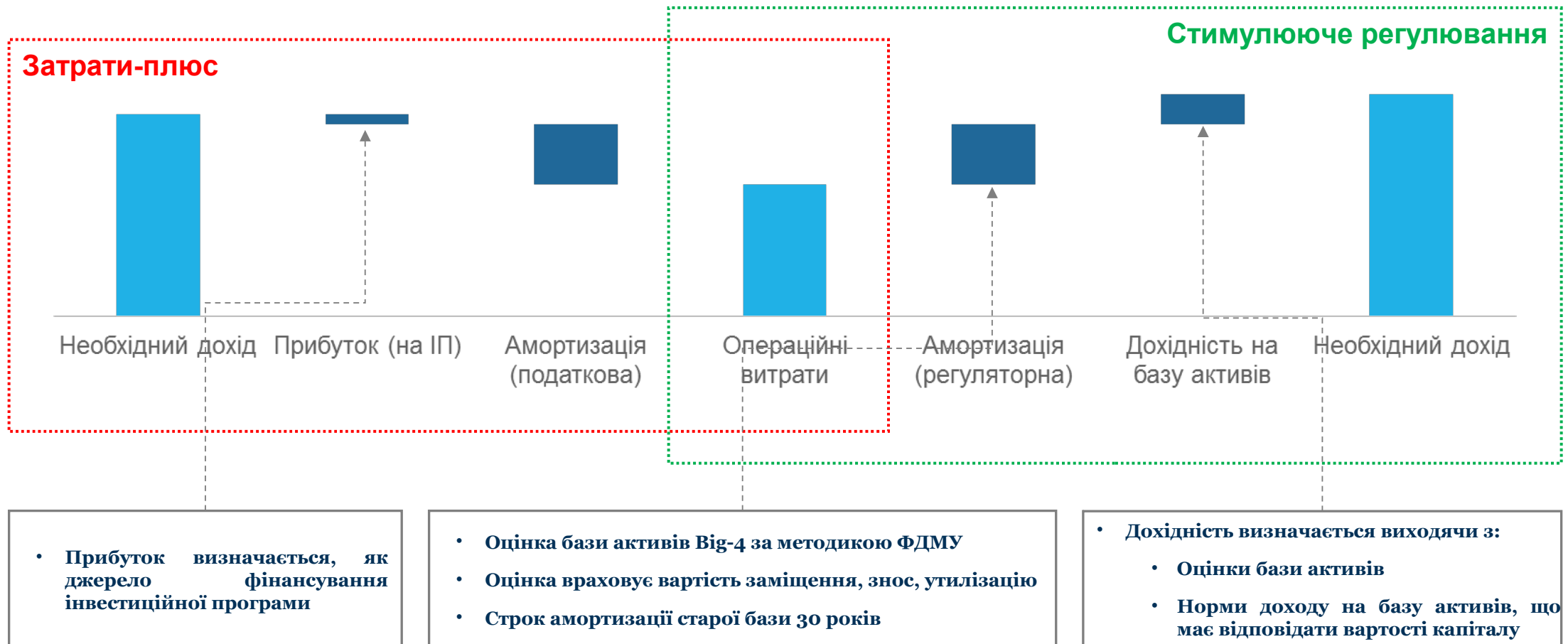
✓ з Національною асоціацією членів комісій з регулювання комунальних підприємств США (NARUC), за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Відбувся 21-24 лютого 2017 р. у м. Києві

✓ з Словацьким регулятором RONI - з відокремлення оператора системи розподілу у рамках проекту Twinning «Підтримка «Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг в процесі реформування ринку електроенергії»». Відбувся 22.06.2017 у м. Києві

1. Затрати-плюс vs. стимулююче регулювання в базовому періоді

2. Міфи та реальність по початковій базі активів

- Ключовим при впровадженні стимулюючого є **визначення реальної вартості активів, що використовуються в регульованій діяльності**
- НІ податкова, НІ фінансова, НІ вартість приватизації (індексована/або неіндексована):
 - не дає відповідь на реальну вартість активів, що використовуються;
 - не має єдиних підходів для всіх компаній;
 - не компетенція Регулятора.
 - Згідно з CEER 4 країни Європи з зазначених причин здійснювали перехід на базі нової оцінки дистрибуції: **Велика Британія**, Італія, Польща, Чехія
 - Законом України визначено оцінку вартості відповідно до методики ФДМУ, а не НКРЕКП
- **72% середній знос, 74% середня утилізація по проаналізованим звітам**

4.2.2 Re-evaluation of assets

! The re-evaluation of fixed assets is a technique that may be required to accurately describe the true value of the capital goods a business owns. The purpose of a re-evaluation is to bring into the books the fair market value of fixed assets. This may be helpful in order to decide on selling one of its assets or inserting part of the company into a new company. Re-evaluation of assets was conducted in many countries following the unbundling of vertically integrated companies where separate network companies were established.

! Other reasons for re-evaluation mentioned in the survey were; very high inflation rates and the consolidation processes of regulated companies. In some regulatory regimes, a re-evaluation of distribution assets is conducted annually according to the IFRS accounting standards. Even though the most frequently applied method was depreciated replacement costs, for the sake of comparison it is crucial to know, when the last re-evaluation was performed. This is the major difference among countries surveyed. In principle, the re-evaluation can be done in two ways: only once or on a frequent basis.

3. Міфи та реальність по ставкам на бази активів

Ref: C15-IRB-28-03
CEER Report on Investment Conditions in European Countries

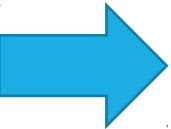
Країна	Ставка на початково інвестований капітал	=	Ставка на новий інвестований капітал
Греція	11,0%	=	11,0%
Польща	9,0%	=	9,0%
Чехія	7,9%	=	7,9%
Франція	7,3%	=	7,3%
Словакія	6,0%	=	6,0%

Джерело: E&Y Mapping power and utilities regulation in Europe 2013

3.1.2 Electricity distribution

Country	WACC nominal			WACC real		
	pre-tax	post-tax	Vanilla	pre-tax	post-tax	Vanilla
AT	✓					
BE	✓		✓			
CZ	✓					
DE	There is no use of WACC. The regulatory authority sets the costs of capital. The cost of debt is defined by law. Equity is valued at an interest of 9.05% (nominal interest) and 7.14% (real interest rate) depending on the share of new and old assets in the RAB. Cost of borrowing is treated separately.					
DK	N.A.					
EE	✓					
ES	There is no use of WACC. Use rate of return, pre-tax, linked to 10-year maturity State Bonds plus 100 basic points (for 2013 since July 2013). From 2014 onwards, a spread of 200 basic will apply, according to R.D.-Law 9/2013.					
FI					Finland uses post-tax real WACC in electricity distribution	
FR	N.A.					
GB						✓
GR	A rate of return (nominal pre-tax) is calculated, taking into account some of the WACC parameters, such as cost of debt and gearing.					
HU				✓		
IE				✓		
IT				✓		
LV			✓			
LT	✓					
LU	✓					
NO	✓					
PL	✓					
PT	✓					
SI	✓					
SE				✓		
NL				✓		

Table 10 - Type of rate of return used in the regulation of electricity DSOs

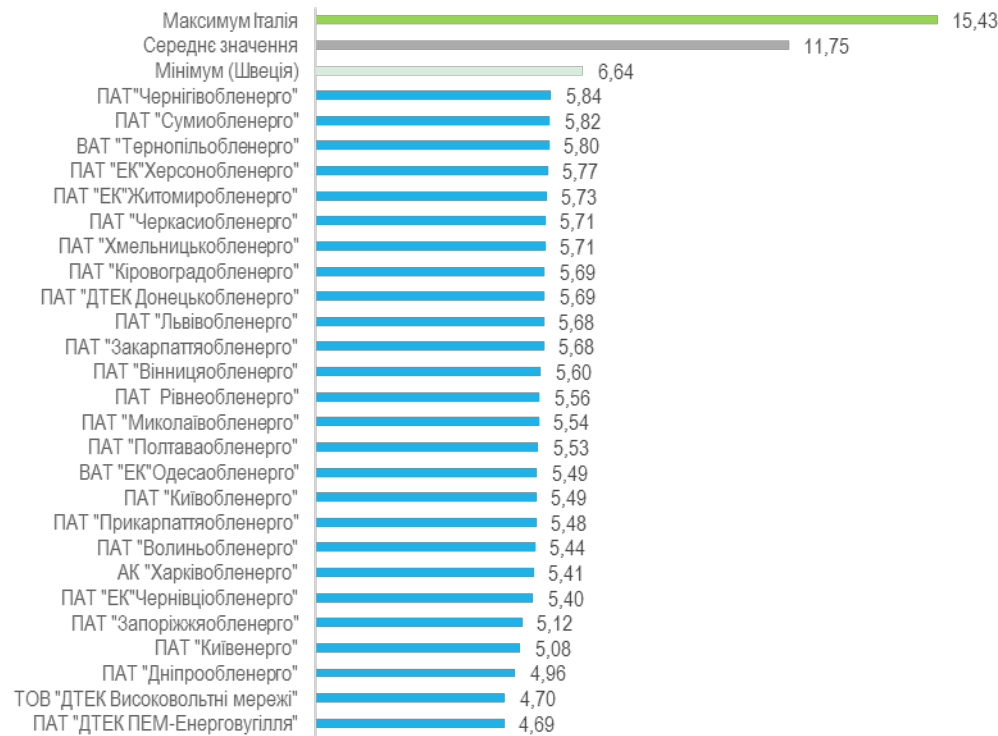

В Європі переважно застосовуються єдині ставки для старої та нової бази активів, ставка в кожній країні відповідає WACC

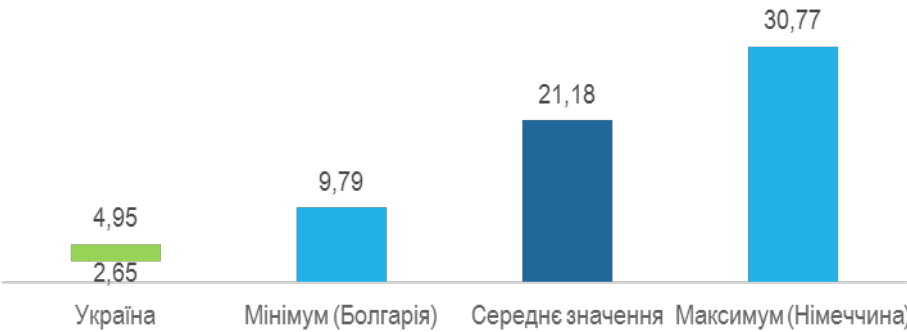
4. Міфи і реальність: порівняння з тарифами на е/е в ЄС

Порівняння тарифів при впровадженні з тарифами в ЄС, EURc/кВт.год

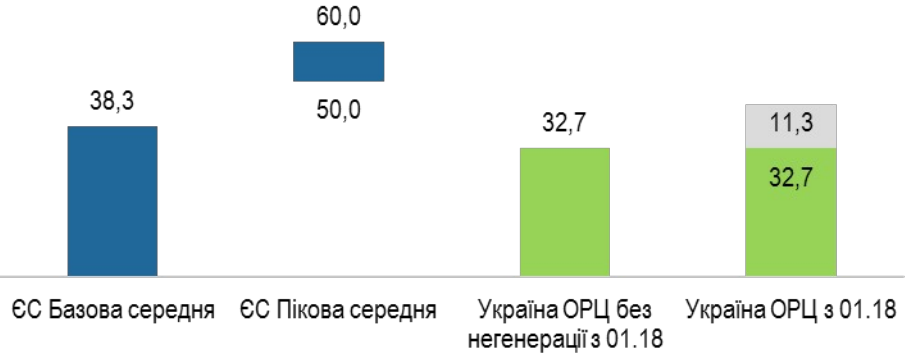

Примітка: офіційний курс євро 33,97 станом на 11 січня 2018
Джерело: EU Commission 3Q2017 Electricity Market report

Порівняння чинних тарифів для населення, EURc/кВт.год

Порівняння оптових цін, EUR/МВт.год

➡ Після впровадження стимулюючого регулювання тарифи для промисловості зберігаються найнижчі в Європі

5. Міфи і реальність: відкритість процесу прийняття рішення

Створено прозорі та зрозумілі механізми обговорення рішень НКРЕКП з залученням місцевої влади

www.nerc.gov.ua

заступник міського голови
м. Львів Бабак С.Б.

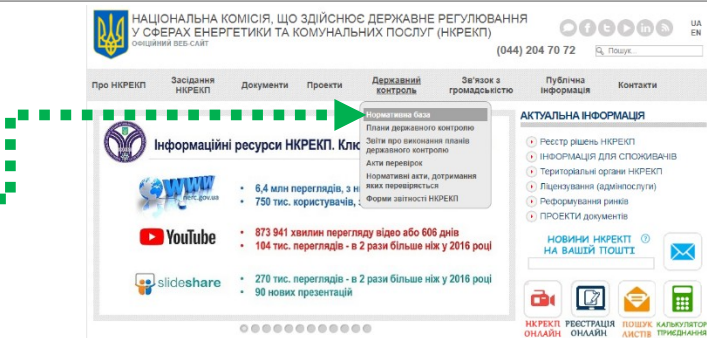

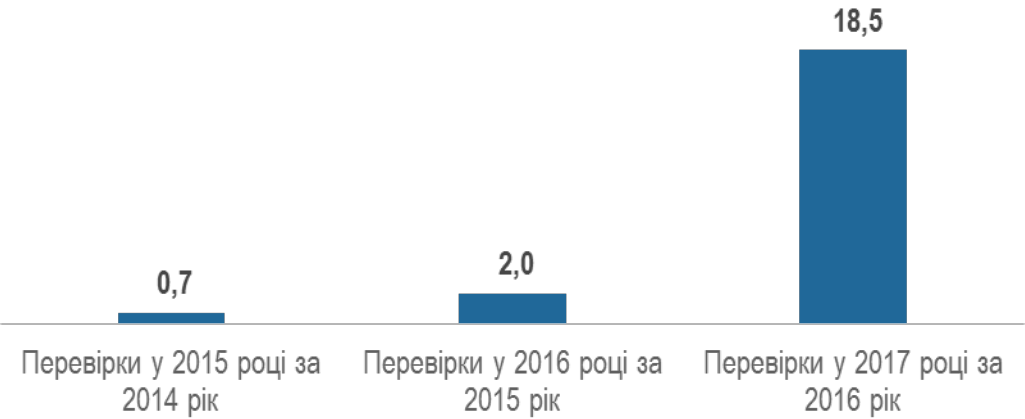
6. Міфи та реальність: заходи ліцензійного контролю «обленерго»

Ключові моменти

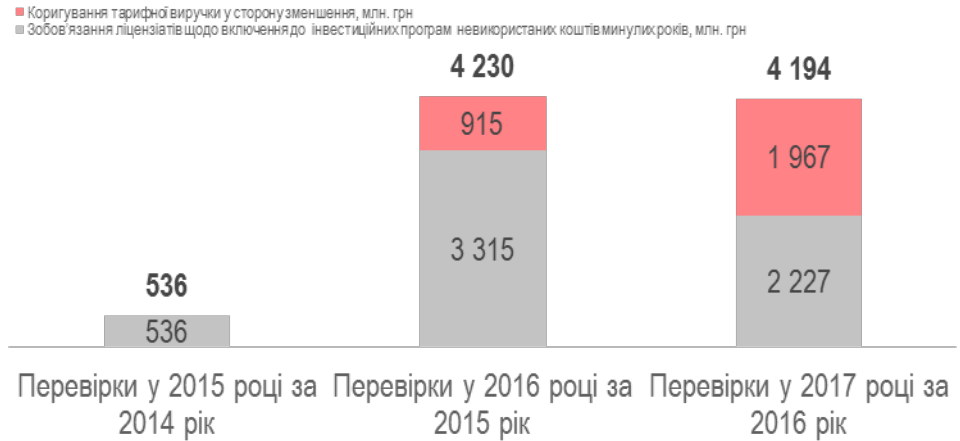
- ✓ Публікація плану проведення заходів контролю (<http://www.nerc.gov.ua/?id=11901>)
- ✓ Публікація результатів заходів (актів перевірок) контролю на сайті Комісії
- ✓ Розгляд результатів заходів контролю на відкритих засіданнях
- ✓ Інформування про зведені результати заходів контролю
- ✓ Принципова позиція та публічність при проведенні заходів державного контролю

Динаміка суми накладених штрафів, млн. грн

Результати заходів ліцензійного контролю, млн. грн

Комісія суттєво підвищила за останні роки накладені штрафи та санкції за результатами перевірок ліцензіатів

RAV-регулювання: case study

- ✓ Зростання вартості за результатами переоцінки: **31 раз**
- ✓ Зростання амортизації врахованої в тарифах: **90,9 раз**
- ✓ Залишкова вартість: 9.9 млрд. грн
- ✓ Вартість за результатами оцінки: 310 млрд. грн
- ✓ Амортизація податкова: 797 млн. грн
- ✓ Амортизація фінансова: 12.8 млрд. грн
- ✓ Амортизація регуляторна: 72.5 млрд. грн

 Реформа чи перешкода? Чи політичний піар?

RAV-регулювання: необхідна реформа для України

- ✓ Відповідає європейським та національним пріоритетам
- ✓ Детально опрацьована НКРЕКП, отримала підтримку IHS, RONI та інших профільних установ
- ✓ Створює нову парадигму – внутрішню ефективність, мотивацію до інвестицій для заощаджень, обов'язкове підвищення якості для споживача
- ✓ Мінімальне фінансове навантаження за рахунок можливості залучення кредитів
- ✓ Комісія вже забезпечила повний доступ до матеріалів при схваленні та обговоренні рішень
- ✓ Комісія вже продемонструвала і готова надалі здійснювати контроль над ліцензіатами

➡ Концентрація лише на окремих питаннях з поверхневим аналізом затьмарює принципові переваги стимулюючого тарифоутворення для України в цілому

➡ Умисна затримка та протидія впровадження є контр-продуктивною